

Jorden og trampet næsten til Døde, og mange Steder brød Folk ind til de jødiske Pantelæanere og tog uden videre deres pantsatte Genstande med sig. En Slagtersvend blev anholdt efter at have knust det meste af en Jødes Moblement med Næverne og fjernet sig med Jødens Kanarifugl!

Efter Søndagens Uroligheder saa Kongen og Regeringen sig nødsaget til at udstede en »Kgl. Bekendtgørelse«, hvori der paa det kraftigste advaredes mod Deltagelse i yderligere Optøjer. Bekendtgørelsen slutter med Meddelelsen om, at der er nedsat en Standret, der har Bemyndigelse til øjeblikkelig at idomme Lovbrydere meget strenge Straffe. Desuden blev det af Politiet og Kongen udsat mægtige Dusører — fra 200 til 4000 Rigsdaler — for Angivelse af Deltagere i Optøjerne.

Mærkeligt nok blev det aldrig opklaret, hvorledes Optøjerne var begyndt. Trods grundige Undersøgelser fandt man aldrig ud af, hvem der var Anfører eller Anstiftere eller om der i det hele taget var nogen, og et Rygte om, at Studenterne skulde have deltaget, blev meget skarpt imødegaaet.

Urostifterne huserede nu over hele Byen og havde flere Gange Held til at befri de Fanger, det var lykkedes Politiet at faa anholdt, ligesom enhver Jøde, der kom udenfor sin Dør, blev mishandlet paa det groveste. I alle Gaderne i den indre By blev der knust Ruder, og Rudeknuserne var endog saa ondartede, at de med deres Kasteskyts tog Sigte efter Personer, der opholdt sig inde bag Ruderne, hvorved flere Mennesker blev saaret.

Optøjerne blev dog omsider slaaet ned, ikke saa meget af Politiet som af Militæret, og et halvt Hundrede Mennesker blev anholdt og fik strenge Straffe.

Herved var Jødefølgeslerne forbi for denne Gang, men Jødehadet ulmede dog visse Steder endnu, navnlig i Selskabslivet, og et Par Gange senere kom det til lignende Udbrud, nemlig paa henholdsvis Dronningens og Kongens Fødselsdag den 28. Oktober og den 28. Januar 1820, men nu var Myndighederne saa kendt med Forholdsreglerne, at det var et Øjebliks Sag at skaffe Ro, selv om mange Ruder gik i Løbet.

Ogsaa mange Provinsbyer viste, at de kunde være med i denne »Kulturkamp«, selv om Udsagnet ikke var slet saa voldsomme. Vi kan saaledes passende slutte denne Omtale af Middelalderens Tilbagevendt til den nyere Tids Historie med en mere munter Episode, der forefaldt i Kolding: Da Jødeurolighederne truede med ogsaa at smitte denne By, fattede en af den lærde Skoles Lærere, Peter Borgen, den i og for sig skønne Tanke, at Skolens ældste Klasse skulde danne et Slags Borgerværn og bidrage til Ordenens Opretholdelse. Eleverne var selvfølgelig henrykt for Tanken, de slap jo i det mindste for nogle kedelige Skoletimer. En af de mere opvakte Elever fandt tilmed paa den Idé, at Klassen skulde dele sig i to Hold og paa den Maade virke med dobbelt Kraft. De to Hold drog af for at beskytte Kolding mod Jødefølgesler, men overalt var det for sent, Urostifterne havde været der og knust alle Ruderne.

Det viste sig nemlig, at det andet Hold af Eleverne havde opfattet Situationen saaledes, at de burde berede Vejen for Bor-

gen ved at sørge for Uro og Ballade i Gaderne, saa han fik noget at bekæmpe og folgelig ogsaa vilde opnaa større Hæder som Samfundsbevarer. Den eneste Uro i Kolding skyldtes altsaa Borgens egne Elever.

Efter »Soc.-Dem.«.

## Danska rikisstýri.

Vit hava frætt gjognum telegrafín:

Figgjarráðharrin (Finansminister) Bransnæs er vorðin fyrstodumaður seðilbankans (Nationalbanksdirektor). Á pall hans er kominn, verjissráðharrin (Forsvarsmínister) H. P. Hansen, og forsetissráðharrin hefur tíkið verjissráðharrin uppá seg. Handlissráðharrin fær so fiski- og sjóvinnu-málini at rökja, men Grönlandi sleppur forsetissráðharrin ekki, hann verður framvegis at hava Grönlandsmálið undir sær.

Eftir hesum eru nú bert 11 mínistarar.

## Blomsterdag.

Lördag den 3. Juni vil »Föröya felag móti tuberklajúku« afholde Blomsterdag med Salg af Celluloidblomster a 10 Öre til Fordel for Foreningen.

Vi föler os overbeviste om, at der atter i Aar vil blive vist den samme Interesse og Offervilje blandt Befolkningen som foregaaende Aar, saaledes at Foreningen stadig maa være i Stand til at holde Kampen vedlige og paa forskellige Maader komme dem til Hjælp, der saavel direkte som indirekte ere udsatte for Følgerne af denne for den enkelte som for Hjemmene ødelæggende Sygdom.

## Býráðsfundur

varð hildin 24. mai við hesari

dagsskrá:

I. Tilráðing frá kassanevndini viðvíkjandi eftirfylgjandi málum:

- Umsókn um leigutroð í Svanga.
- Áseting av leigu fyri grundstykki av Skansatróini.
- Bæv viðvíkjandi portíð í Stóra garði.
- Umsókn um keyp av grundstykki av leigujørð.
- Áseting av, prísi fyri jarðastykki úti í Grind.
- Umsókn um leigutroð uppi í Svanga.
- Umsókn frá musikfelaginum »Ljómur«.
- Málið viðvíkjandi ellisheimi.

II. Tilráðingar frá teknisku nevndini viðvíkjandi eftirfylgjandi málum:

- Bæv viðvíkjandi vegnum yviri við Strönd.
- Umsókn um septik-tanka.
- Umsókn um byggiloyvi.
- Bæv viðvíkjandi Bryggjubakka.
- Umsókn um septik-tanka.
- Umsókn um keyp av húsgrund.
- Umsókn um keyp av húsgrund.
- Umsókn um septik-tanka.
- Málið viðvíkjandi nýggjum kirkjugarði. o. s. fr.

Púra einki av almennum týðningi, alt var smámál, so nær

sum málið um ellisheimið. Um hetta varð ikki nógv sagt uttan tað, at býráðið nú hevði sett sær fyrri at fáa málið í lag — men nær! — — ja nær man tann stundin verða til handa? Eftir var at royna eftir lán hjá sparikassanum — heimio ætlast at kosta o. u. 45000 kr.

Sjálvsagt varð tilhildið frá Franciskanar-systurum ikki tíkið!! Set nú, at øll hesi gomlu gjordist katolikar!!! **Ræðuligt!!!** Heltur biða nokur ár — »Horsemore« er lívseig, hon doyir ikki »mens Grasset gror«.

## Maður visti okkum á,

at í »Tingakrossur« fyrri 24. í hesum stendur grein, tíkin úr norskurum blaði, »Den 17. Maie, viðvíkjandi hin föroyska javnaðarflokkin og hansara framtíðarstöðu. Hvussu hetta norska blaðið hefur fingið teir upplýsningar, sum tað her ber fram, vita vit ikki; vit vita ikki av, at hetta nevnda blað er haldari av »Föröya Social-Demokratie«, so her má vera ein ella annar, ið virkar sum tíðindamaður.

At hesi tíðindi eru ósönn, veit tíðindamaðurin ivaleyst, og ivaleyst veit hann eisini, at her er gjord ein gerð, sum er ætlað at verða til skaða. Ti enn er einki arbeiði gjørt av teim föroysku socialistunum viðvíkjandi löysing frá hinum danska ella øðrum socialdemokratiskum felagsskapi og yvirgjöngd til kommunistarnar. — Tá tíðindamaðurin til »Den 17. Maie« sendur boðini um eina nýggja paragraf, hefur hann verið nakað kvikur í brogðum og kann henda nakað óskoytin. Men nú fáa vit at síggja, hvussu verður.

## Hvalatvøst.

Amíði hefur sent okkum:

Som formentlig frembyder Interesse for Bladets Læsere skal man efter Aftale med Lagtingets Hvaludvalf meddele, at der med Købmand Gudmund Mortensen, Tveraa, er indgaaet Kontrakt om Levering af Hvalkød til den færøske Befolkning i Aaret 1933 fra Lopra.

Prisen er 10 Öre Kontant pr. kg. Kødet skal være saa godt og friskt som muligt da det skal anvendes til Menneskeføde.

Beboere i fjernere liggende Kommuner kan vælge en Repræsentant, der paa deres Vegne kan lade Kød afskære. Nærmere Aftale træffes mellem denne Repræsentant og Bestyreren paa Stationen.

Køberne afskærer selv Kødet efter Anvisning af Bestyrer eller Formand. Arbejderne paa Stationen maa ikke undværgif forsinkes, og Kødet skal uden Ophold bringes bort.

Videresælgers af Kød, der vil have højere Pris end 18 Öre pr. kg., kan kun faa udleveret Kød efter Samtykke fra Udvalgets Formand og Amtet. Købmand Gudmund Mortensen har Ret til at sælge og levere Kød til Bygder udenfor Lopra for en Pris af indtil 18 Öre pr. kg leveret det paagældende Sted.

Uforsvarlig Behandling af Kødet i sundhedsmæssig Henseende vil kunne medføre Forbud mod Salg til de paagældende Størhvalkødd maa ikke udføres fra Færøerne, og Overtrædelse deraf medfører Bødestraf.

Kontrakten findes opslaaet paa Hvalstationen, hvor enhver kan gøre sig bekendt med dens fuldstændige Indhold.

Klager over Personer, der tager uberettiget Fordel ved Videresalg, eller som behandler Kød, der skal videresælges, paa uforsvarlig Maade, kan indsendes til Amtet.

Ringberg.

## Úr útheiminum.

Hitler sýtir blandað hjúnarlag — rasurnar skulu skiljast.

Meðan nazisman sýtir summum familjum at nora börn, »sleppur hon øðrum upp« til at nora um slektina — eins og bondir, tá ið teir á heysti gera upp tey bestu gimburlobnini og veðurlombnini fyrri at fáa eina góða skipan.

I Dortmund í Týsklandi er stovnað eitt rasukanttór. Væntandi er, at tilíik kanttór verða stovnað í øllum statum Týsklands. Leiðarin av Dortmund rasukanttóri hefur kunngjørt pressuni, at tað í fyrstu løtu verður sett lóg í gildi, sum skilur rasurnar og sýtir blandað ektaskop. Henda lóg kemur eisini at sýta summum familjum at fáa börn, meðan staturin ynskir aðrar familjur at uppfylla Harrans boð um at vera fruktbar.

Fylgjan av hesi lóg verður, at hin mikið umrødda »steriliseringin«, ófruktbargeringin, verður tvungin fyrri tey, ið ikki sleppa at fáa börn. Tað er ikki stuttligt at vera Týskari undir Hitlers hond, ifall ein frælsisneisti er eftir í harmi!

Ein navnframar jødiskur professari, Herman Jacobsen,

hefur nýliga tíkið seg av dogum lessvegna, at nazistarnir hava ríkið hann úr professarasessinum við Marburgs universitet.

Stór nazisamansvørging í Eysturriki

er kominn undan kavi. Henda samansvørgingin miðaði ímót við vápnamakt at sturta stýrið í Eysturriki. Nazistarnir skuldu taka ræði og ganga í felagsskap við teir týsku nazistarnar. Eysturriki og Týskland skuldi gerast eitt ríki undir Hitlers stýri.

Nazistahøvdingarnir gerast teaturskald.

Tað er einki at loyna, at ítari politiskir sjónleikarar enn Hitlerhøvdingarnir hefur sogen neyvnan sýnt. Eingin undrast í yvir, at teir royna seg sum skoðuspælarahøvundar til teatrin, ið teir hava tíkið valdið yvir og frá hvorum teir hava ríkið burtur nakrar av heimssins størstu sjónleikarum, ti hesir annaðhvørt vóru jødar ella ikki góðir nazimenn.

Fyri stuttum var í einum teatri í Frankfurt an der Oder spældur ein nazi-söguligur dramatiskur sjónleikur av yvirpresidentinum í Brandenburg, hinum »navnframa« nazistinum Wilhelm Kube.

Nú siga tíðindini, at eitt hitt størsta Berlinarteatrið vil byrja tá nýggja »sjónleikarsongina« við einum skoðispæli av sjálvum dr. Gobbels. Hetta skoðispæl verður »uppført« sum festleikur við allari teirri breggjan og glitri, sum Hitlers menn eru so kringir í at gylka fram.

## Avvápningin strandar.

Á avvápningfundi um daginar hefur týski utanríkisministerin »erklærað«, at Týskland vil rusta.

Hetta hefur lopið so stóran skökk í, at nú talast hart um at seta hin upprunliga friðsáttmálan aftaná verðaldarkriggið í gildi; millum annað taka Bur-londini aftur. Hevur Hitler longu mænað frammi eitt nýtt 1914?

Verður kriggi millum Russland og Japan?

Viðurskiptini millum Russland og Japan standa á kóki, ein lítil flamma aftrat — og so kókar yvir í ein kriggsruðleika.

## „I Farve af et Grindedrab.“

I umtali av Föröya Ferðamannafelags ferðahefti sigur »Diml.« millum annað, at heitið hefur »et Par Sprogfejl«. Tað kann kanska vera, um gjølla verður gingið eftir — ein knarripottur kann altíð finna okkurt at mjarra um. Men hann, ið finnst at øðrum, skuldi dugað nakað sjálvur. Tað kann væl ikki vera gott danskt mál at skriva: »Hæftet fremtræder smukt med et karakteristisk Omslagsbillede i Farve af et Grindedrab.« »Omslagsbillede i Farve af et Grindedrab«! — hvat er tað?

»Omslagsbilledet« er ikki ein mynd í litum av einum grinda-drápi, men tað er ein litad mynd av einum grinda-drápi. Skal ein taka eftir skriviháttinum hjá »Diml.«, so mátti myndin vera ein futuristiskur hurluvási av blóðreyðum (grinda-drápi) og bláum (sjónum).

Men tá myndin er ein litad mynd av einum grinda-drápi, so má tað væl sigast so á danskum máli: Hæftet fremtræder smukt med et karakteristisk farvelagt Omslagsbillede af et Grindedrab (ella okkurt soleiðis).

Tað tykist ikki at hava bafað nógv, at »Tingakrossur« í øll hesi árin hefur hersað við »Diml.« fyrri hennara misbrúk av danskum máli.

Men mangar ferðir vánaligari enn hennara danska mál, er hennara handfaring av tí föroyska málinum. Les hennara tíðindir undir »Seinastu tíðindir frá útlandum«, sum hon umsetur úr danskum! Her tykist tað, sum maðurin segði, einaans ráða um at »sláa eina krúllu á tunguna«, fyrri at gera danskt mál til föroyskt.

Her gongur tað so grovt til, at hin ungi blaðstjórin átti at sitíð nakrar dagar í skansanum fyrri sína herviliga málspiili.

— Ein affining kann vera hósandi og vera gagnlig, men hesin maðurin, L.-S., tykist at halda, at hitt fremsta hjá einum blaði er at finnst at. Tað er heilt ikki uttan grund, at ein maður í »Föröya Social-Demokrat« nýliga nevur hendan blaðstjóran: »atfinnarinn!«

Tað er loyviligt hjá einum blaði at finnst at, men fremst má higgja fyrri: at byggja upp. Bert knarr ger einki gott.

Ein limur í Föröya Ferðamannafelag.